

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی تاثیر فناوری اطلاعات بر دولت الکترونیک و کوچک سازی دولت همراه با افزایش اثربخشی و کارایی

تهیه کننده: صدیقه شکری

فهرست

- تاریخچه پیدایش دولت الکترونیک
- تعریف دولت الکترونیک
- اهداف دولت الکترونیک
- علل ظهور دولت الکترونیک
- تحقق دولت الکترونیکی
- اساس اجرای دولت الکترونیکی
- فناوری اطلاعات و ارتباطات و دولت الکترونیکی
- راه رفتن بر فراز ابرها
- دولت الکترونیکی و تاثیر آن بر بهره‌وری
- زمینه‌های کاربرد دولت الکترونیکی
- مزایای دولت الکترونیک
- موانع شکل گیری دولت الکترونیکی
- مشکلات دولت الکترونیکی
- دولت الکترونیک، شهروند الکترونیک
- جایگاه ایران در دولت الکترونیک
- چند گام بلند به عقب
- اثرات ناشی از عدم ایجاد دولت الکترونیک
- نتیجه گیری

تاریخچه پیدایش دولت الکترونیک

دهه ۱۹۹۰ بخش خصوصی کشور آمریکا

سال ۱۹۹۹ ۵٪ افزایش میانگین بازده کاری

سال ۲۰۰۱ پایه گذاری دولت الکترونیک

تعریف دولت الکترونیک

اهداف دولت الکترونیک

ارائه خدمات یکپارچه

ارائه خدمات با ارزش افزوده

ارائه خدمات شخصی

ارائه خدمات با سرعت بیشتر

توسعه فناوری

از میان بردن شکاف دیجیتالی

علل ظهور دولت الکترونیک

- ① رشد فناوری های جدید و به ویژه فناوری اطلاعات
- ② سرمایه گذاری بنگاه های اقتصادی در بخش فناوری اطلاعات
- ③ رشد اینترنت و فراگیری عمومی استفاده از آن
- ④ تغییر انتظارات شهروندان و بنگاه های اقتصادی
- ⑤ جهانی شدن و فشارهای ناشی از رقابت

تحقق دولت الکترونیکی

رهبری جامعه
از بالای هرم

ایجاد بینش
سازمانی

تعهد به
تامین منابع

حمایت واقعی
از تغییر و
تحول

اجرفرايند
استقرار دولت
الکترونیک

اساس اجرای دولت الکترونیکی

ساده سازی نحوه ارایه خدمات به مردم و تسهیل دسترسی آنها به اطلاعات

بهبود کارآیی و اثربخشی دولت از طریق حذف لایه ها و سطوح مدیریتی

کاهش هزینه ها توسط تجميع امور و حذف مراحل زايد

فناوری اطلاعات و ارتباطات و دولت الکترونیکی

یکی از مهمترین فرصت‌هایی که فناوری نوین ارتباطی و اطلاعاتی پیش روی دولت قرار می‌دهد عبارت از امکان استفاده از این فناوری برای مهندسی مجدد معماری دولت و قابل دسترس تر، کارآمدتر و پاسخگوتر ساختن آن است.

این امر به ویژه برای دولت جمهوری اسلامی ایران که به دنبال اصلاح ساختار اداری است، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

راه رفتن بر فراز ابرها

دولت الکترونیکی و تاثیر آن بر بهره‌وری

زمینه‌های کاربرد دولت الکترونیکی

ارتباط دولت با شهروندان

ارتباط دولت با تجارت و صنعت

ارتباط دولت با کارکنان

ارتباط دولت با دولت

مزایای دولت الکترونیک

تحقق دولت الکترونیکی به معنای حذف کامل روش سنتی نیست. اما، برای استفاده از مزایای دولت الکترونیکی، باید عاداتها را تغییر داد. از این رو مزایای دولت الکترونیکی بشرح زیر می باشد:

- ✓ شفافیت اطلاعات
- ✓ افزایش کارآیی دولت
- ✓ کوچک سازی و بهبود عملکرد دولت
- ✓ تسهیل فرایندها
- ✓ سیاستگذاری مبتنی بر واقعیتها و تحلیل داده ها
- ✓ بهبود و تسریع فرایندهای ارائه خدمات عمومی در هر مکان و هر زمان
- ✓ کاهش فاصله مردم با دولت
- ✓ مشارکت شهروندان در تصمیم گیری های عمومی
- ✓ گسترش عدالت اجتماعی از طریق ایجاد فرصت های برابر برای افراد
- ✓ کاهش هزینه های دولت به دلیل صرفه جویی

موانع شکل گیری دولت الکترونیکی

در راه شکل گیری و ایجاد دولت الکترونیکی موانعی وجود دارد که به شرح زیر است :

- ❖ عدم حمایت مدیران ارشد سازمانی از شکل گیری دولت الکترونیکی
- ❖ هزینه های سنگین راه اندازی چنین دولتی مشتمل بر هزینه های ایجاد ، نگهداری و توسعه شبکه ها و پایگاه های اطلاع رسانی در سطح کشور
- ❖ کمبود نیروهای متخصص در رشته فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ❖ نحوه ارائه اطلاعات درخواستی مشتریان به صورت قابل دسترسی برای آنها
- ❖ عدم توانایی در مرزبندی اطلاعات محرمانه و غیر محرمانه
- ❖ مشکلات مربوط به حفاظت از اطلاعات شخصی افراد و سازمان ها
- ❖ راهکارهای دسترسی کاربران به دولت الکترونیک
- ❖ کمبود سواد رایانه ای در مورد کاربران
- ❖ مشکلات تحلیل و مهندسی مجدد اطلاعات سازمان ها به منظور الکترونیکی کردن دولت

مشکلات دولت الکترونیکی

دولت الکترونیک، شهروند الکترونیک

دولت الکترونیک، شهروند الکترونیک می‌خواهد «دولت الکترونیک محقق نمی‌شود، مگر در صورتی که شهروند الکترونیک داشته باشیم.»

این شعار سرآغاز طرحی است که با هدف قرار دادن کوچک‌ترین رده سنی دانش‌آموزان به منظور تربیت شهروندان الکترونیک منجر به تأسیس اولین دبستان الکترونیکی کشور شده است. دبستان پیش‌تازان کامپیوتر ایران (پکا) در قالب طرحی با همین نام رسماً افتتاح شد.

استفاده از ICT در آموزش دروس در این مدارس به همراه آموزش مهارت‌های کامپیوتری به دانش‌آموزان از برنامه‌هایی است که در این طرح مورد نظر قرار می‌گیرد.

جایگاه ایران در دولت الکترونیک

جدول رتبه بندی کشورهای جهان از نظر دولت الکترونیک ۲۰۱۳

No	Final Rankings	Score	No	Final Rankings	Score	No	Final Rankings	Score
1	Singapore	94.00	20	France	69.49	39	Chile	54.87
2	Finland	93.18	20	Thailand	69.49	40	Indonesia	53.05
3	USA	93.12	22	Portugal	69.11	41	Philippines	50.88
4	Korea	92.29	23	Turkey	67.10	42	Romania	49.72
5	UK	88.76	24	Malaysia	66.26	43	Argentina	49.23
6	Japan	88.30	25	Hong Kong	66.12	44	Pakistan	47.25
7	Sweden	87.80	26	Spain	65.89	45	Venezuela	47.20
8	Denmark	83.52	27	China	65.69	46	Peru	46.56
8	Taiwan	83.52	28	Mexico	64.24	47	Nigeria	45.20
10	Netherlands	82.54	29	UAE	63.34	48	Egypt	44.11
11	Australia	82.10	30	India	62.77	49	Kazakhstan	37.27
12	Canada	81.78	31	Brunei	60.89	50	Georgia	34.98
13	Switzerland	81.33	32	Israel	60.25	51	Cambodia	33.52
14	Germany	80.08	33	Brazil	59.88	52	Fuji	32.65
15	Italy	79.11	34	Russia	59.32	53	Tunisia	31.33
16	New Zealand	77.29	35	Macau	58.65	54	Iran	30.77
17	Norway	75.53	36	South Africa	57.77	55	Uzbekistan	30.35
18	Belgium	72.01	37	Vietnam	55.42			
19	Estonia	71.76	38	Czech	55.06			

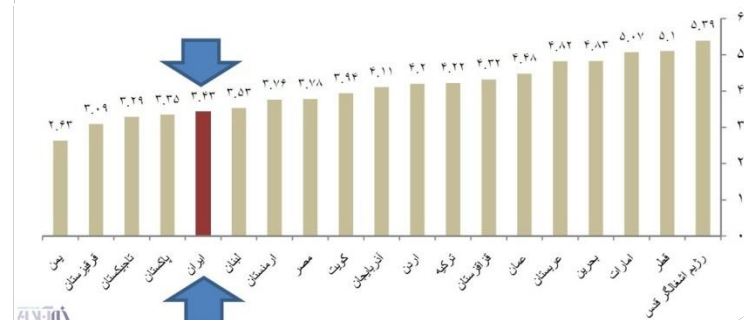
Table 1: Waseda University Institute of e-Government Ranking 2013

چند گام بلند به عقب

در رتبه بندی سال ۲۰۱۲، موقعیت ایران نسبتاً بهتر از سال ۲۰۱۳ است. مقایسه این دو جدول نشان می دهد که علت افت ایران در رتبه بندی سال ۲۰۱۳، بیش از آنکه ناشی از رشد رقبا باشد، ناشی از کاهش امتیازات ما در شاخصهای مختلف است:

No	Final Rankings	Score	No	Final Rankings	Score	No	Final Rankings	Score
1	Singapore	93.8	20	Netherlands	69.0	38	Brunei	52.1
1	USA	93.8	21	Portugal	68.8	40	UAE	48.3
3	Korea	91.5	22	Spain	67.5	41	Chile	48.1
4	Finland	88.7	23	Thailand	67.1	42	Pakistan	47.5
5	Denmark	86.5	23	Malaysia	67.1	43	Venezuela	47.0
6	Sweden	84.1	25	Mexico	66.3	44	Peru	46.9
7	Australia	82.8	26	Israel	65.3	45	Romania	46.2
8	Japan	81.5	27	Hong Kong	63.2	46	Argentina	45.5
9	UK	81.0	28	Czech Republic	62.1	47	Kazakhstan	44.5
10	Taiwan	80.1	29	China	61.5	48	Tunisia	44.1
10	Canada	80.1	30	Turkey	61.0	49	Fiji	43.6
12	Germany	79.2	31	Philippines	58.2	50	Egypt	42.1
13	New Zealand	76.7	32	South Africa	57.5	51	Cambodia	40.4
14	Belgium	75.2	33	Indonesia	56.2	52	Iran	39.0
15	Switzerland	73.5	34	Brazil	55.6	53	Nigeria	38.4
15	Norway	73.5	35	India	54.7	54	Uzbekistan	37.1
17	France	71.9	36	Macau	54.4	55	Georgia	36.8
18	Italy	71.3	37	Russia	53.4			
19	Estonia	70.8	38	Vietnam	52.1			

نمودار ۱. شاخص آمادگی شبکه‌ای ایران و کشورهای مورد مقایسه در حوزه سند چشم‌انداز در ۲۰۱۳.

اثرات ناشی از عدم ایجاد دولت الکترونیک

نتیجه گیری

دولت الکترونیکی حاصل تغییرات فنی ، به خصوص فناوری اطلاعات از یک طرف ، و انطباق سازمانی با تغییرات عصر اطلاعات و دیجیتال از طرف دیگر است.

دولت الکترونیک همانطور که تشریح شد ، ابعاد مختلفی نظیر مشتری مداری ، کیفیت ، کارایی ، اثربخشی ، انعطاف پذیری ، استفاده از توانمندی ها و مهارت های بخش خصوصی در بخش دولتی ، و به کارگیری مکانیسم های بازار را در بر می گیرد.

دولت الکترونیکی حاصل درک درست از تحولات فناوری اطلاعات و بهره مندی از مزایای آن است. البته با در نظر گرفتن تأثیرات و پیامدهای ناشی از بکارگیری دولت الکترونیکی، راهکاری که برای جلوگیری از واکنش های ناگهانی در قبال این تحولات پیشنهاد شده، شروع آهسته و آرام و گسترش سریع است.

به هر حال، هم اکنون قابلیت خوبی در کشور وجود دارد و آرایه خدمات به طریق الکترونیکی را توجیه می کند. به خصوص با توجه به تاکید مقام معظم رهبری مبنی بر استفاده از مزایای این فناوری برای تسهیل امور مردم و همچنین تاکید و پیگیری رئیس جمهور و نام گذاری دولت دهم به عنوان دولت الکترونیک و تشکیل کارگروه دولت الکترونیک با حضور تمامی وزارتخانه ها و سازمانهای دولتی، در این زمینه، خوشبختانه عزم واحدی برای تحقق دولت الکترونیکی در کشور، دیده می شود که به جاست برنامه ریزی ها و اقدامات مد نظر نسبت به گذشته سرعت بیشتری پیدا کرده و انشاءالله شاهد تاثیر مثبت آن در زندگی مردم و پیشرفت اقتصادی و اجتماعی جامعه باشیم.

پایان

موفق و موید باشید
با تشکر از استاد محترم
دکتر محمد احمدی بافنده